

POSTANOWIENIE

30 listopada 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Monika Koba

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 30 listopada 2023 r. w Warszawie
zażalenia M.S.-J., Z.J. i M.S.-S.

na postanowienie Sądu Apelacyjnego w Katowicach

z 11 maja 2023 r., I ACa 746/19,

w sprawie z powództwa P.W.-D.

przeciwko T.L., L.L., M.S.-J., Z.J., J.S., M.S.-S. i M.T.

o zapłatę,

uchyla zaskarżone postanowienie.

[A.T.]

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z 11 maja 2023 r. Sąd Apelacyjny w Katowicach na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c. odrzucił skargę kasacyjną pozwanych M.S.-J., Z.J. i M.S. – S. od wyroku tego Sądu z 7 października 2020 r. Przyczyną odrzucenia skargi było stwierdzenie, że pomimo dwukrotnego zobowiązania pełnomocnika skarżących do usunięcia braków skargi kasacyjnej w postaci wskazania danych adresowych stron oraz numerów ich PESEL, braki te – mimo upływu tygodniowego terminu - nie zostały prawidłowo usunięte. Nie oznaczono bowiem wszystkich stron niniejszego postępowania i zbędnie podano dane pełnomocnika powoda.

Zażalenie na to postanowienie wnieśli pozwani: M.S.–S., Z.J. i M. S. – J., wnosząc o jego uchylenie. Zaskarżonemu postanowieniu zarzucili brak podstaw do odrzucenia skargi kasacyjnej wobec wystosowania niedostatecznie precyzyjnego wezwania do usunięcia braków, przedłożenia zgodnie z zobowiązaniem odpisów skargi kasacyjnej dla pozwanych T.L., L.L. i M.T., mimo że nie powinni występować w sprawie na etapie postępowania kasacyjnego oraz braku podstaw do żądania wskazania adresów i numerów PESEL T.L., L.L. oraz M.T., skoro nie umocowali oni pełnomocnika skarżących do reprezentacji w sprawie, a ich adresy i numery PESEL znajdują się w aktach sprawy. Ponadto, nie są oni stroną w postępowaniu kasacyjnym, M.T. nie ma obywatelstwa polskiego, nie ma zatem nadanego numeru PESEL, a ewentualną zmianę adresu strony bez poinformowania o tym sądu określa art. 136 § 1 i 2 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie zasługuje na uwzględnienie.

Przedewszystkim nie można odmówić racji skarżącym, że pozwani T.L., L. L. i M.T. nie są stroną w postępowaniu kasacyjnym, zbędne było zatem zobowiązanie pełnomocnika skarżących do wskazywania ich adresów, numerów PESEL i odpisów skargi celem jej doręczenia. Obowiązek oznaczenia w skardze kasacyjnej stron, wskazania ich miejsca zamieszkania oraz numeru PESEL, nie obejmuje bowiem współuczestników sporu, których postępowanie kasacyjne nie dotyczy (art. 398⁴ § 3 w zw. z art. 126 § 2 k.p.c.).

Powód P.W. – D. domagał się zasądzenia solidarnie od pozwanych M. S.-J., Z.J, M.S. – S., J.S., T.L., L.L. i M.T. kwoty 1 539 445,23 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu tytułem odszkodowania za przywrócenie nieruchomości do stanu sprzed uszkodzeń oraz kwoty 80 272,83 zł tytułem odszkodowania za utracone korzyści (art. 415 k.c.).

Wyrokiem z 23 stycznia 2019 r. Sąd Okręgowy w Katowicach zasądził od pozwanych M.S.-J., Z.J., M.S.– S. i J.S. solidarnie na rzecz powoda kwotę 797 220 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 12 grudnia 2016 r. oraz kwotę 75 254,40 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 22 kwietnia 2009 r., a w pozostałym zakresie oddalił powództwo, w tym w stosunku do pozwanych M. S.-J.,

Z.J., M.S. – S. i J.S. w pozostałej części, a w stosunku do pozwanych T.L., L. L. i M.T. w całości (k. 2868 -2916).

Wyrokiem z 7 października 2020 r. – orzekając na skutek apelacji powoda oraz pozwanych M.S.-J., Z.J., M.S. – S. i J.S., a także zażalenia pozwanych T. L., L.L. i M.T. na rozstrzygnięcie o kosztach postępowania Sąd Apelacyjny w Katowicach zmienił zaskarżony wyrok o tyle tylko, że kwotę 797 220 zł podwyższył do kwoty 797 390, 57 zł, a kwotę 75 254,40 zł obniżył do kwoty 36 351,56 zł, a w pozostałej części powództwo w stosunku do pozwanych M.S.-J., Z.J., M.S. – S. i J.S. oddalił; oddalił w pozostałym zakresie apelację powoda oraz pozwanych M. S.J., Z.J., M.S. – S. i J.S., oddalił zażalenie pozwanych T.L., L. i M.T. oraz orzekł o kosztach postępowania apelacyjnego znosząc wzajemnie koszty między powodem a pozwanymi M.S.-J., Z.J., M.S.– S. i J.S. oraz zasądzając od powoda na rzecz pozwanych T.L., L.L. i M.T. kwoty po 8100 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego (k. 3155 -3219).

Od tego rozstrzygnięcia skargi kasacyjnej nie złożył powód ani pozwany J. S., których apelacja została w znacznej części oddalona, a skargę wnieśli wyłącznie pozwani M.S.– S., Z.J. i M.S. – J. w zakresie punktu 1 a, w części zasądzającej od tych pozwanych kwotę ponad 135 495, 90 zł, a także w zakresie daty naliczenia odsetek oraz zasady solidarności od całości orzeczonej kwoty, w zakresie punktu 1c w części przyjmującej proporcje wygrania na 56%, w zakresie punktu 2 w części dotyczącej oddalenia ich apelacji oraz w zakresie rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego, domagając się uchylenia wyroku w zaskarżonej części i przekazania sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w Katowicach. W skardze jako strony postępowania skargowego zostali oznaczeni powód i pozwani M.S.-J., Z.J., M.S.– S. i J.S. (k. 3247 -3259).

W konsekwencji stroną w postępowaniu kasacyjnym nie są pozwani T. L., L.L. i M.T., skoro powództwo i apelacja powoda w stosunku do tych pozwanych została w całości oddalona, a powód nie wniósł skargi kasacyjnej. Zbędne było zatem wzywanie pełnomocnika skarżących do usuwania braków skargi w zakresie oznaczenia danych adresowych tych pozwanych oraz numerów ich PESEL, a nie wykonanie skierowanego do pełnomocnika zarządzenia nie mogło stanowić

podstawy do odrzucenia skargi kasacyjnej. Nie ma bowiem wątpliwości, że proces w stosunku do współuczestników w sporze, nie będących współuczestnikami jednolitymi, może się zakończyć w różnym czasie w stosunku do poszczególnych współuczestników (art. 74 zd. 2 k.p.c.).

Wprawdzie u podstaw skierowanego do pełnomocnika zobowiązania (k. 3342 i 3347) legły zwroty skargi kasacyjnej wraz z aktami sprawy dokonane przez Sąd Najwyższy zarządzeniem z 10 czerwca 2022 r. (k. 3314) oraz postanowieniami z 15 listopada 2022 r. (k. 3328) i 15 marca 2023 r. (k. 3340), w których dostrzeżono, że zachodzi konieczność dokonania prawidłowego doręczenia odpisu odpowiedzi na skargę pozwanym T.L., L.L. i M.T. oraz wezwania pełnomocnika skarżących do wskazania danych adresowych stron oraz ich PESEL i weryfikacji prawidłowości doręczenia odpisu odpowiedzi na skargę kasacyjną L.L. z uwagi na wskazaną w elektronicznym potwierdzeniu odbioru przyczynę niedoręczenia (adres podany przez nadawcę nie istnieje), wynikały one jednak z dokonywania przez Sąd Apelacyjny doręczeń tym pozwanym w postępowaniu kasacyjnym bez uprzedniej weryfikacji, czy jest to uzasadnione zakresem zaskarżenia orzeczenia tego Sądu.

Skoro pełnomocnik skarżących nie wykonał kierowanych do niego zarządzeń z 21 marca 2023 r. (k. 3342) oraz z 6 kwietnia 2023 r. (k. 3347), tylko w zakresie oznaczenia adresów i numerów PESEL pozwanych, których postępowanie kasacyjne nie dotyczy, skarga kasacyjna nie mogła być z tej przyczyny odrzucona. Jednocześnie w pismach procesowych złożonych w reakcji na zobowiązanie (k. 3345 i 3350) pełnomocnik skarżących wskazał dane, adresy i numery PESEL wszystkich stron uczestniczących w postępowaniu kasacyjnym, co czyni odrzucenie skargi kasacyjnej bezzasadnym.

W tym stanie rzeczy bezprzedmiotowe jest odnoszenie się do pozostałych zarzutów zażalenia, kwestia precyzji skierowanego do pełnomocnika zobowiązania oraz dopuszczalności obarczenia go obowiązkiem oznaczenia adresów i numerów PESEL pozwanych T.L., L.L. i M.T. miałyby znaczenie jedynie w przypadku, gdyby wykonanie nałożonego na pełnomocnika skarżących zobowiązania, było niezbędne do nadania skardze kasacyjnej dalszego biegu.

Podkreślenia wymaga, że Sąd Najwyższy rozpoznał zażalenie w składzie jednego sędziego zgodnie z art. 397 § 1 w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. w brzmieniu ustalonym ustawą z 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego, ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r., poz. 1860); uwzględniając, że art. 32 ust. 1 zd. 1 ustawy nowelizującej stanowi, że w postępowaniach wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy sąd rozpoznaje sprawę w składzie zgodnym z przepisami ustawy zmienianej, w brzmieniu nadanym ustawą nowelizującą.

Z przytoczonych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji (art. 398¹⁵ § 1 w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c.). Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego będzie należało do Sądu, który wyda orzeczenie kończące postępowanie kasacyjne (art. 108 § 1 w zw. z art. 398²¹ i art. 394¹ § 3 k.p.c.).

[A.T.]

(r.g.)